

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 7. Equus pallidus, cui insidet diabolus, peccatum est, & quocumque illud ingreditur; ingreditur & ille.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

defint qui deabes intelligent obfessos fuisse legibus, numero duplicito. Morabantur hi in mausoleis quæ Iudeæ tunc temporis in montibus sc̄ desertis effoderant, & hoc adeo pertinaciter ut licet illos in ciuitatem dicerent, pede-

III. Volebant ad sepulchra illis non egressi ferentes la tamen in monumentis rupiæ cœtibus agerantur à Domine in deserto. Illac perrauit Dominus, & à legione liberavit. Quærit D. Petrus Chrysologus, quid hoc rei maledicti; cur miseros hos ingrediunt, locis illis detinetis adeo formidans, ut nec videant, nec olfaciant nec tangant, nisi pugnare, vermes, tenetes formosi palpatibus se pulchri, cada turibus conceperint? Cur illis in viribus inter viros homines negatis habirare ad minus in locis commorentur australibus quo aero fruatur sanguine, vel inter flores amatores, fructusque ob ambulent suauissimos. Vbi quælo, mortis auctor, quos sibi haber subditos, nisi mortis dominum cœnctibit? domus autem mortis ac mortuorum, sunt sepulchra, referta cadaveribus, crâneis, putredine, vermis, hoc proprium eorum domiciliu[m], eos, quos possident, milles et cœminant: In monumentis sedem faciunt auctores mortis. Author moris, mortis incubat in aysones. Attendite, que sensu, quis foras, que rabies demonum erga humandum genus, quamvis breve tempus homines ferre non possint, contentiori sunt mortis homines, sed iuvenis gesti: aut sepele: pascuntur cadaveribus, putredine fasciuntur, deliciantur facture, quibus rotis voluptas est, homines interire. Qui licet vita, nolunt tamen vita fruuntur, sed sedem habeant in domo mortis, & inhabitemonumenta. Hoc alij prosequunt rationibus. Hinc, amicè, clare peripicies cui locum cedas in animam tuam, dum eam di abolo confignas: attende quem intrmittas hospitem. Nomen illi mortis.

§. 7. Equus pallidus, cui insidet diabolus, peccatum est, & quocumque illud ingreditur, in creditur & ille.

¶ 15. O bijcies, ergo ne illi portam aperi? Qui nemo ut mortem exhorrebit. Tu illi portam aperis tu paras ingessum, liberum & patulum peccato mortali consentiendo: hoc quippe nihil est aliud quam equus, cui ille diabolus insidet. Quam nervosæ hoc hieroglyphico equi pallidi, languentis, & infatu-

Hieron. Baptiz. de Lazaru Tom. II.

mortale defensabitur: Equus pallidus. Vide quid sit Ioh. 1. 13. percatum, quod nec esse habet, nec substantiam, nec robur, nec vires, qua de causa, inquit D. Augustus: illud D. Iesus nôm̄ appellauit: Sine ipsis factum est nôm̄. Si ideo sūm attenderes si frateris, si scalperes virginibus, quo caperet, quā in illum h. beant esse delitio, q̄ & ante ejus tuas esse subtili m̄ hanc quoniam vultus, quam a deo solidam tantique censes esse nō ometti. Vtiam his larvam telleris, qua indicas omnem tuam esse consueta: Quid resolvo faciem Iob. 41. 4. indumenti eius? Quærit à Iob Dominus, pparet peccatum lana tua, & aliquid rectum formosissimo velut patens viles tuas, lenimenti. O si simbria tolleres vestimenti, & ea cu[m] sub his latenter omnia inanis sint hac, reuelares, quām omnia furilia, & nullius eritatis. Hoc prolatre nittitur Apostolus illis, in quibus nobis omnibus loquitur: Quem fructum habuisti tunc in illis, in quibus nunc est abscissus? Quid tubi de cœlitis superfluit? Quid de talis pueræ voluntate quid de illis quia tanto labore, diutius tanis coenisti? I. Hæc optimè nouerat David, dum in se reverit. Peccatum præfentes revoluti volebant ipsas: Infelix sum in ecclias, & limo profundi. Et nō est substantia. Hæc tibi pater pallidus. bunt omnia esse verissima prædicti, ore Salomo. Pj. 68. 1. nis Spiritus S. quando nō ori prolixus & expirabundus, iam tam anima cognoçes de corpore migrationem, que supremo strictissimi iudicis illico sit præsemita tribulati, mentis oculos ad ea, quæ hic primo habebat, loco, conuertes, omnia a ipse index, ut varia & inania fusile condemnabis: Vanitas argentinæ præterita. Taha Eccl. 1. fusile sed serius agnoscunt, qui gehennæ flammas exuruntur, flammis inquam: Dei iniuriam videntibus, ut enim perpendiculariter, quæ hic tumma, prima ac volupate plena duxerant omnia vanitatum vanitatem esse protestantur: Transierunt Sap. 5. 9. omnia tanguant umbra.

His conuenienter horratur Spiritus SS. deliciarum mundi sectatorem, voluptatibus, lucris, dignitatibus inhabentem, iuxta sep vagata letionem: Quæsee, misa bullæ est. De quibus heri. Ioh. 30. 6. Perpende, accuratus qui totu[m] spiritu tali frui festinas societate, tu vero stultissime, tuo stimulatus cestus ut hunc alleguaris gradum eminentia tu qui diu ijs venos habitis inanissimos: sis gradum, considera, tolle specchio larvam: Bullæ est, bullæ, (vt alias diximus) caput la est, cuius in aqua inflatur, quando grauor imber instagno depluit, aut quando fluctus vehementiores ventorum flavidus agitatus illam atollit, quæ res est nullus entutatis, nihil bullæ levius, infir-

minus nihil: quare quo probet hominem esse lâ-
guidum & imbecilem, illum philosophus defi-
nit: Marcus Varto à Cicerone commendatus,
& inter philosophos veritatisimus, vt excolit
Lib. 6. de D. Aug. (Hominem emnium fastile atutissimum, &
Cini. c. 2. fine vila dubitatione doctissimum.) Homo bulla est.

¶ 16 Equus hic pallidus licet, seflore tamen habet,
cui nomen mors, hic diabolus est. Ita
continuo huic inequitat equo, vt numquam ex
eo descendat, & quocumque hic ingreditur e-
quis, pariter ingreditur & equus. En qua ra-
tione tuam ingredietur diabolus animam. Lo-
cum cedes peccato? Luxuria portam aperuisti?
voluntatem tuam, illicita dilatasti voluptati?
prohibito expandisti sonori? Noveris igitur
hoc equo subinrete pariter diabolus equitem.

Grauissima quodam ora est olim questio
inter Antiochenos & Alexandinos, ex quadam sententia, quam plerique Monachi. I'a-
uria profitebantur, scilicet, demonem in animam non ingredi, nec quidquam in ea opera-
ri, hoc soli Deo referari, corpus autem tantummodo posse atripere, ei mortem adferre.
Vnde consequenter inferabant, in Ade corpus
non intrasse dæmonem, nec anima mortem
intulisse, sed solus tantummodo corporis. Ad
huius questionis discussionem, convenierunt
Eusebius Episcopus Alexandinus, & Anastasius
Episcopus Antiochenus cum alijs plerisque:
litteras autem miserum D. Gregorio: Pon-
tifici maximo, quist talis suum interponeret
decretem, decidere que questionem. Illis res-
pondet D. Gregorius. Primo: vt gravem ero-
rem damnari, quod Adam non fuerit in ani-
ma mortua: in illa namque prius quam in
corpo mortem appetit. Quod ex eo probatur
(inquis) quod Dominus Ade uxori
fuit comminatus: In quounque die comedens
ex eo, morie moriori. Et perspicuum est, illis
quo die fructum gustarunt vetum corporali-
ter nequaquam obijisse, quinimo non genitus au-
nis serui superuixerint: Ecce comedit Adam &
D. GRE. Eva, de ligno veistro, & tamen in carne sua ul-
l. 6. Epist. tra non genitos amos postmodum vixerint. Dicen-
c. 29. dum igitur, eos gustato fructu vento in ani-
ma mortua. Hæc autem est mors prima, quam
vocat D. Ioannes quis pessima est omniumque
¶ 20. & malorum scattatio, mortisque temporalis
21. 8. sons & semperne, de qua D. Ioannes dicit:
Mors secunda. Quis igitur Ade animicida? dia-
bolus qui per peccatum animam occupavit. Ip-
se mors est: quid aliud quam cladem adseret?

Rom. 5. 12 Hoc afferit Apostolus: Per peccatum iurauit

mors: quod sic licet intelligere, peccatum in-
grediens in hominem, eques illud diabolus
confestum est: insecurus, qui mors dicunt, ce-
ciditque hominem, non in substa tia naturali,
sed in qualitate viæ spiritualis. Mortuus dicimus
non à substantia vivendi, sed à qualitate vivendi.

Secundò docet, & hinc educit, vt heretim a-
mathematizat, sententiam quæ diceret dæmo-
nem non ingredi in animam, nec eam occupa-
re: peccatum etenim equus est, desuper habens ho-
minem, & ingrediente peccato consequenter man-
& eques ingreditur. En quam conformiter his gaudi-
cat D. Ioannes de Iuda: Post bucellam in hu-
treinj in eum Satans. Agglutinatus erat huic
sacrilege actioni diabolus, receptionis scilicet
Sacramenti, intentione pervera, prouide bu-
cella per os corporis introeunte, subiit con-
tudo diabolus, totamque possedit animam. Hæc
attenta mente perpende, tu maleficè, retulue-
dum aperis peccato ianuam, solum non ingre-
ditur, sed in illo vestis eques ingreditur dia-
bolus, tuamque possidet animam, quam calcas,
ferit, molit, perdit, occidit. Ex his pariter col-
lige, quantus te numerus occupet dæmonum,
cuius auditus tantummodo perpetuo te, pre-
cor, tremore concutiat. Si namque diabolus q-
ues tuam per peccatum ingreditur animam,
quantus excreuerit tuorum numerus peccatorum,
eorumque diversæ species, tantus procul du-
bio, & diversus erit dæmoniorum numerus, qui
cordis tui possideant viscera homicide.

Admodū concinme ponderat D. P. Chry. prez.
fita de duobus dæmoniacis historiæ, ex D. Mat. 8.
qui Christi manus implorarunt dū per regionem, sed
transire Gerasenorum. Quæ sit ab illis: Quod si tu. Nostri
bi nomen? Respondent. Legio, multi enim sumus. Intra.
Opinatur Abulensis. Sunt sex millia, sexcentos, Nam
& lexaginta sex. Alij numerū duplicant: depe-
titur autem eos expellat extra regiom, sed
tribeat in porcos intranci licentia, qui ad duos
millia, in vicinia pascibantur. Cōcessit illis Christus
& imperio ac virtute Christi corporibus e-
gressi, porcos attripiunt, & ilico torus propter tanto
feredo oneri imbecillis, per præcepta sunt in ma-
re, miserque submergitur, & mala cefet esse to. Jam
lerubilis maris fluctibus obvi, quā ab illis Cœsia
occupari, quos si vivamus carnisca capere uantur.

Ad quid Christus de numero foliarius inquisi-
uit dæmoniorum? Ut tibi coleris velio verius in pec-
cato, quid D. P. Chrys. nō viriū, quæ admittit esse dæmo-
nem, quicq; tuā atripit animam, sed aliquoties dæmo-
nem integrā cœnū conuenire legione, pro tuoru nū re-
mico peccatorum, tantus eorum tempore nūm̄ gradiu-

tus est.

tos, ut eos, duo milia percorum perferte non valerent, quibus deo tantum cruciabantur: *Gres in gregem mittitur, ut prodatur demonum multitudo, ut apparet hos duos portasse homines, quos numerofissas non valuit ferre pororum.* Quod si ex alio Euangelio dicamus, unum tantum hominem ab integra legione demonomum occupatum perpende, quod, quae folius & virus animæ calamitas, quo tot tantisque demomibus possessa cruciatur. Credamus fieri poche Christiane, talia audire te: credere, te tantum tibi Euangeliolum lucem ministrare, nūc hilominius quicunque adeo; nullus damni conscius, excitatum bilareque obambulare, cuius animam grec integer occupat demonomum? O fortè merito plangendam, non incongrue loquitur, qui gehennam esse dixerit animam tuo demonomum domiciliunde illa hoc profutatur: *Falsa est habitatione dasoniorum, custodia omnis spiritus immundi;* & Iudei Iitate: *Potidebunt illam onoratus, & cruciat, & cor- auis &c. & erit cubile draconum, & palus ster- thorum.* Huc animalium diversa genera, vario referunt demones, pro varietate peccatorum; quia, ut notat magnus ille pater Monachorum Cassianus, diversi sunt demones, pro diversitate peccatorum, quidam enim ad hæc, quidam ad aliarrant criminis, et alio loco declaramus.

¶ 8. *Velut Rex regnum suum; & animam per- ambulat diabolus peccat oris: collige qua ra- tione mortuum sit tractatus.*

Hoc insinuauit (teste D.Gregor.) iniunxit ille Dei familiaris Iob, qui cum sapientia non levius certamine congreffus fuisset cum illo equite diabolico, iusque cum fornicatis, tum veritatis lancea - nunc, euro probe nouerat. De statu loquitur peccatoris impetrando: licet autem verba eius aut sonora impetrantur inferant depreciationm, vim tamen habent emittitiam, phras communis Sancti que patribus potissima: *Calcer super eum quasi Rex interitus.* Hoc nomen interitus, nominatus est, & per illud signar diabolum, dictum invicime, quod illi coincidit: *Nomen illi mors, In- tri: inquit, in illum mors, ambulet, terat, volet, circumeat & Rex equus sedens perambulat ci- mitatem, liber, gloriiosus gressusque tolulario gra- datus:* *Calcer super eum quasi Rex interitus.* In facio eloquo circumire, obambulare, calcare domum seu fundum, dominium prefert: spud iurisperitos namque, modus quo quis adit domum seu hereditatem, hic est, ut illam ingredia-

tur, & perambulet. Eadem loquendi formula diabolus se mundi iactavit esse Dominum, cuius pacificam haberet possessionem, dum ait: *Circum terram & perambulaui eum, q.d. Meus Iob, c. 1.7.* est orbis, & quasi propriam hereditatem libenter illum perambulauit. Peccatorem ingreditur diabolus, & calcat, ambulet, terit, velut Rex sibi subditum regnum. Audiamus D.Grego. moralis D. GRE. Iantem: *Dum mensem reprobri possider calcat: quia l.14. Ma- garies tam delectacionibus pressit, quos sortes sua c.8.* per eam pedes sue irannica dominans possit. Conuenit haec doctrina cum illa, quam Christus hodierno proponit Euangeli: locutus enim de diabolo, sic ait: *Cum foris armatus custodit ar- rum.* Fortis & armatus anima possidet arcem peccatoris, ut eius rex & Dominus. Quid in ea actum si mors ipsa sit nisi mortem illatus? & omni mortis genere trucidatus, seu morte a- deo severa, quæ mortis in se omnia genet a com- prehendari?

Hoc vobis inuit D.Ioa. bac cuam declarata, vistome, dum ait: *Interfecit gladio & fame,* Diabolus intrans & mortis & bestijs terret & ira res se habet: mox enim ut *Tiuanus hic animam ingreditur, com- per pec- munis, horrendaque adeo facit strage, ut nulli catum parat, demoliat, vnuersa. Diuina vastat gra- animam, vitam eneat spiritualem, dona defnuit omnia Spiritus S. ius ad regna coelestia eradicat, occidit pestil- omnia merita gloria bonis operibus in gratia dat,* factis acquisita fidem mortuam, spem, exanimem, animamque reddit omnibus virtutibus spoliata, O quales tibi lachrimas excitat, si crudeliter cernentes predonem regale palarium ingressum, qui regem continuo trucidet, inactet reginam, confodiat principis filios, omnes igni tradat xe- gios tapetes, aula ea pretiosissima dilacerat, abaco seu scutis vasis ornata electissimis euerat, vimbillas auro geminisque intextas dilacet, nihil non illatum, infractumque prætereat. Hæc igitur omnia in te molitur diabolus, quando ferocius ille equus peccatum mortale animam ingreditur, & fierine potest, ut his fidem habeas, nec timear, nec membris omnibus, auditu solo peccati nomine, contempnas?

Hanc doctrinam populo proponebat D.Chry- 19 tostomus cui respondebant audtores. Hæc sine vera prædicantur? Fierine potest, ut iam sit im- mensum horrendumque detrimentum, quod nobis infert diabolus dum per peccatum rapit in animam? Ut enim prospera letaque valetudine gaudebant, & commissio peccato mortali, nullam vitæ, vicinique sensibant imminentio- nem, obiciebant, quæ Sanctus prædicaret

G g 1 Archie